19-ter Jahrgang Nr. 117. Jüdische Pester Zeitung. Montag, 24. Oktober. 1887.

Redaction u. Administration befinden sich: BUDAPEST, Waitzner-Ring Nr. 15.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn: Ganzjährig 8 Gulden östr. W. Halbjährig 4 Gulden östr. W. Vierteljährig 2 Guld. östr. W.
Für's Ausland: Ganzjährig 10 Guld. — kr. ö. W. Halbjährig 5 Guld. — kr. ö. W. Vierteljähr. 2 Guld. 50 kr. ö. W.
Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס אָרגאַן, ערשיינט וואָכענטליך דרײַמאָל.

redaction und administration befinden sich: BUDAPEST, Waitzner-Ring Nr. 15.
Pränumerations-Preis: Für Oesterreich-Ungarn: Ganzjährig 8 Gulden östr. W. Halbjährig 4 Gulden östr. W. Vierteljährig 2 Gulden östr. W.
Für's Ausland: Ganzjährig 10 Gulden — kr. ö. W. Halbjährig 5 Gulden — kr. ö. W. Vierteljährig 2 Gulden 50 kr. ö. W.
Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

1887 .117 .ניינצעהנטער יאהרגאנג נר.

Erscheint wöchentlich dreimal.

בודאפעסט, מאָנטאג, ד׳ חשון, תרמ״ח.
redaction und administration befinden sich: BUDAPEST, Waitzner-Ring Nr. 15.
Pränumerations-Preis: Für Oesterreich-Ungarn: Ganzjährig 8 Gulden östr. W. Halbjährig 4 Gulden östr. W. Vierteljährig 2 Gulden östr. W.
Für's Ausland: Ganzjährig 10 Gulden — kr. ö. W. Halbjährig 5 Gulden — kr. ö. W. Vierteljährig 2 Gulden 50 kr. ö. W.
Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

טיסא ארם פינאנצמיניסטער.

אין דער פארגעסטריגן וועכענ דעם אבגע-ארדנעטן־רעכנונג האט מיניסטער־פראזידענט טיסא אין דער אינגעמאפט ארם פראיזראיטער פינאנצמיניסטער, דער פארגעלאגט דער אינגארנען אין אינגארן פיר דאס יאהר 1888 מיט איינעם דעפיציט פארגעלעגט ווערענט אים 8,629,673 גל־דען. אלס עגעם דעם יאהר־דעם 1887.

נאך דעם פארגעלעגט בעטראגט אלדע אינגאנגען דיא אים יאהרע 1888 נעמאכט ווערדען אלדען . . . . . 245,037, 08 פל.

דיא אינגאנגען פיר דאסזעלבע יאהר זיך מיט 326,641,987

בערעכנעט דיא דאסס זיך דיא פעלדסומע פאן . . . . . 18,395,121 ערגיבט.

דיא פערבלעבענע פיר דאס יאהר 1887 בטראגט . . . . . 22,024,7[illegible]4

דאס דעפיציט פיר דאס יאהר 1888 איז אלא דעמגעמעס אים . . 3,629,673

מיניסטער־פראזידענט טיסא בעגרייטעטע דיעזע פארלאגע מיט אייגער הערבע אין אינגעגר אנזעער אנדערעם פארגעלעגט אנזעט: דיא אדרעסע לוטע אין נאכדעם זיך פיר דאס יאהר 1888 אים פערזיכערט צו דעם דיפצעדיגן יאהרע אים 575,000 גולדען דאנאן 325,000 ווערדען בערע אבער עס זיינד אויך בערייטס פיר פאסאלעסטע נעבען: בוים טסוצצאנינסטעריום 84,000 פל., בוים דאלדסטעריום 76,000 פל., בוים שטאאטסכאנטראלע אמבוטען 831,000 פל., אינסגעדעם בוים דאמעניי־דאנאנטיניסטעריום 847,000 פל., אויך בוים אינסגעדאמינעטרוטע אינגאנגען דעם פינאנצעניי־סטעריום 1,324,600 פל. (דיעזע יאהרע־דאהרע אויך בעזייגנען.)

דיא אינגאנגען דער נעגען 1887 אים 2,905,000 פל. יאהרע נעשטעלדען. דיא דיעזע ווערדען אים 1 מיליאן פערגעלדט אים דאר דער עדלעכע דיעזע־פערגעלדונגען שטעגען, פערגער דיא אינגאנגען בוים מיט 600,000 פל., דיא עדלעכע־דאנאנטיניסטעריום דאס נאמליך אנגאנגען, דיא טראנספארטשטעריום אים מיט 1,100,000 ווערדען ערהאהט דיא שטעמפעלגעבירען אים 246,000 ווערדען אויך דאס מאנאפאלרעכט אים 655,000 ווערדען.

דער אבגעגעבענע ווערד דיא גרעניצע מיט 500,000 פל., ווערד אינגעשריבען, מיינען אויך אנדערע שארגעגרע ערגאנזיסס אנדער־לוטער זייסס נאכדאסס נאטהיגערע מאנ־כען; פערגער דיא אינגעגרע־אינגאנגען שטעיגער דיא 100,000 ווערדען, דיא צוקעגרע־שטעיגער אים 217,000 פל., דיא רעבבבסבעגע־בערען אים 400,000 פל. דאס אללעס איזט דען נעמאכטען ערפאהרונגען אנגעפאסט.

דאס דיא אייגענטלעכע בען אייגענטלעכע מעגע דיא דעם יאהרע שאן אים דעם יאהרע 1888 אים בעגרייפט דיא דאס דיא אינגאנגען אין דעם יאהרע 1887 אים בעגרייפט דיא אינגאנגען אין דעם יאהרע 1888 אים בעגרייפט

דיא וואטערבורי־רעמאנטאאר־טאשענאוהר

איז אין וואהרהייט וואנדער מאדערנער מעכאניק. דאס אנגאנצירטע עדעלאנאטע אייסעיע (אויס פעריקלעד נייזילבער). דיא אנאיבערטרעפליכע פעקטליכקייט אונד דער אונגלויבלך בילליגע פרייז פאן

נור 6 פל. 50 קר.

האבען אנפאנגליך מיסס־טרויען גענען דיעזעלבע עדעלעקקט; דאך דיא פארזאהרונגען פערקייפט אין עגגלאנד 100,000 שט אין רוסשלאנד 82,000 שט. גענען עכעגנא גאלאנעדעס ציגניסס פון דיא פארטרעפליכקייט דער אוהר, אלס דער לאנס דער קאנקורענץ, דיא זיך פאן דער

„וואטערבורי פירכטעט,

ווייל דיא „וואטערבורי" זא איגנאהנער קאנשטרוקציאן איז אונד זא פארצוגלך גערעכט, דאס אהנע יעדעס יעזיכא 3 אהרען גארانציע

געוואהרט ווערדען מאג. אונד ווייל דיא „וואטערבורי", פאללס דענאך יעמאנד נאשהיג זא כיילן; דעפארייט ווירד, וויא בייטהער קיגע אוהר דער וועלט, צ. ב. איגע נייע פערער 35 קר.

דיא וואטערבורי וואטכ קא.

„וואטערבורי" קאנקורענס,

פעראיינגטע שאאטען פון נארדאמעריקא.

2,500,000 פל. פאסיטאל. מאגליכע פאבריקאציאן 1500 שט. וויא אויך דאס גענעראל־דעפאט אונד הייפטוויערקסטאטט פיר אונגארן:

A. Hottelmann,

Budapest, 5. Bezirk, Waitzner-Boulevard 28

איכערגרעסערע 3 יאהרע גארانציע. — פעריאנדט גיר גענע קאסטע אדער נאכנאהמע. —

פאן זר. מאיסטאט דעם קאנג פריווילעגירטע, ק. ק. איישטרעיכיש פריי. נייפערבעסערטעס

עלאסטישעס ברוכבאנד

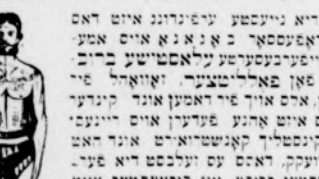

מיט זיכערהייטס־גורטע אונד ברוכשטעגער.

דיא נייעסטע ערפינדונג איזט דאס נאר פראפעסאר ב אנגאנא איזט אויס מעדיקא נייפערבעסערטע עלאסטישע ברוכ־באנד פאן פאללומעגער. זאוואהל פיר הערען, אלס אויך פיר דאמען אונד קינדער ווענבגס איזט אהנע פעדערן אויס רייגעס נומסי קונסטליך קאנשטרואירט אונד דאס דען צוזעקק, דאס עס ווענבגס דיא פער־אלעטסטען בריכע אין קוראצעסטער צייט אין דיא גליכע לאנג בריינגט אונד דאנז זאוואהל בייא אאנ בייא דער אנשטרע־נגנדסטע ארבייט, אדער בייא פעלגעס נעהמע, זא איין נאכטס בייס שלאפען בעגוצט ווערד, אהנע דאס דער בריכליידענדע אויס גערינגסטען אין וויינגס בעדיזט נעשטאנדען ווערדע עס אויס פאר נראכטס נעטצט, דאס ווענבגס אויך בייא נאכטס אויף דעם קאפעטס בלייבע, ווייל עס איינגי בעזאנדערס נוטצן, אנגעגעבען דורך אויף דען ליידענדע שטייס אויסאויס פרייזע: אינזאמט פאן 6—10 גולדען, דאפפעלטע פאן 10—15 גולדען, פיר קינדער אונד דיא דאפפעלטע בייליעגר.

גראטיס דאנגר אין גאנליטען אונד פראנצאזיש־שאאדר־בריכבאנדען, דופפענגעריען, גערעכט, אויס גומס, אויא אויך אויס דוישלעדער. דיא דוישלעדער אונד גומס־דופפענגעריען דאבען דען צוזעקק, דאס זיא דיא ע־ווייטערונג פערהינדערן — מיטטעלס־פרוגען, לופט־אבדאמפפען בעשס־אייגלאנגען, פעריאדענאבשען, פראגרעאבשיים, גומס־שטרומפפע אונד אללע גומס־ארטיקעל. — בייא בריכבאנדען בעשטע אנוענדונגען אב דעקסט לינקס אדער דאפפעלט, זא אויך דיא לייבוינדע. — עכטע פראנצאזיש גומס־ אונד פישבלאזען־פראזוקיוואבוים פיר דרייע, 4—6 פל. בעשטעללונגען מיטטעלס נאכנאהמע אומגעהענד בייא

MORIZ POLITZER, k. k. Bandagist,

Budapest, Franz-Deákgasse.

פרייוויליגע גראטיס

דאמענטייאמטע פיר דעבאטע, 4 פל. א. ו.

„נייע אילוסטרירטע צייטונג"

שעק־רעדאקטאר: באדוואיז גראללער.

אבאנגעמענטס־אינלאדונג.

דיא „נייע אילוסטרירטע צייטונג" האט אם 1. אקטאבער איהרען נייען, ווערבעגנסטען אהרגאנג בעגאנגען.

דיא „נייע אילוסטרירטע צייטונג" ווירד אין דעם נייען אהרגאנגע מיט וועלטבריכער פערטהרונג, זאוואהל אין ווישענשאפטליכער אונד אין אייסטהעטישער בעציעהונג אונד אין אלגעמיינען דעם אינהאלטע דעם וועלטבעהאנגטען פאמיליען־שריפטען „אבער לאנד אונד מעער", רעכטע דאבייא יעדאך נאטירליך, וויא בישהער, אויך הייסטאנגעמערק אויף דאס אסטערייכישע לעבען.

דיא לעטזטע ערדאלטען אללוסטאבענשריך איינע מיי־סטענס דריי נאגען 24 פאליא־וויטען שטארקע נוממער.

נאך וויא פאר פינדעט אין דער „נייען אילוס־טרירטען צייטונג" דער דאמאן, דיא נאוועללע אונד דאס פאליליעאן אים ווייטעסטען ווענן דיא אינגעהענדסטע בעאכטונג אונד אפפלעגונג, אונד וואס דען אטוטיסטישען מעוויל דעם בלאטטעס בעטרעפפט, זא ווייטר נור דארייא הין, דאסס דיא פארצוגליכסטע קונסטלער אסטרייכס אונד דייטשלאנדס פיר דענעלבען געוואנגען זינד.

אויך דיא בייא אינזעראן רעזען זא בעליעבטע גע־וואהרענע שפיעלקקע ווירד, וויא בייטהער, איינע פיללע דעם אינטערהאלטענדען אונד אנרעגענדען שאפפענס בע־שען. גלייך אין דער ערסטען נומסער דעם נייען יאהרגאנגעס פערפאסענדיכען ווייר מעדערדע פריוראבהוגל מיט פייוען אן קונסט־ אונד פראבטייערקען

איט ווערטהע פאן 1000 גולדען.

דיא „נייע אילוסטרירטע צייטונג" קאסטעט איינגל. וואכענס יעדע פראנקא־צוזענדונג פיר פאסט:

פיר אסטערייך־אונגארן:

גאנציאהר. פל. 8. האלביאהר. פל. 4. פיערטעליאהר. פ. 2.

פיר דייטשלאנד פאן יעדען פערזענדונג:

גאנציאהר. מ. 18. האלביאהר. מ. 9. פיערטעליאהר. מ. 4,50.

פיר אללע שטאאטען דעם יעלטפאסטפעראיינס:

גאנציאהר. פר. 30. האלביאהר. פר. 15. פיערטעליאהר. פר. 7,50.

Die Administration

der „Neuen Illustrirten Zeituug".

Wien, III., Radetzkystrasse Nr. 12.

וויכטיג פיר רעגאלירונגס־פאבטער.

רום, שרווואוויטץ, טרעבער, ליקאדע אונד אסטיג עריינגען מאג אחנע אפפאראט גולדענס מיט עסענצען אונד אטטעריסען אדען פאן

ארנאלד וואטטעריך

בודאפעסט, מאגאזינגאססע, נעבענגעבעד דעם אויר. מעמסע־אפפטעריק פערטער: הייטענבלאט, „לינדענבלאטס גלי־, אייטענ־שטייטענגלייטער, מיטטעל גענען אללע וויינ־קראנקהייטען עגאס, פערטער: הומבעדיאפס אי צטראנזוואפס פיר נאגען־פיללען. דאגן: מעמע גלאנצבלאס „אשבלאנדע קראבאלייד אונד מאראבאלקלך. פרייזקוראנטע אונד מאניפ־לאציאנסבעד אין אללען שפראכען גראטיס.

מצבות.

ארנאלד מאהן סגראבשטיינלאגער

Budapest, Waitzner-Boulevard Nr. 5.

(אן שבת אונד יו"ט געשפערט).

עמפעהלט זיך אללען עגען, ווערבע דיא ווערטיגע פפליכט דעם גראבשטיינגעטצטען צו ערפילען האבען. — זעהר שאגע גראבשטיינע איזט מאטאר אונד גראנט זינד אין גראפפטער אויסוואהל פארהאנדען. קאדערעקטע גראווירונגען, זעהר שאגע שריפטען מיט מיט עכטער פערגאלדונג ווערדען בעסטענס אויסגעפיהרט.

ווארדע, דיעזע יעדאך עס פיר אונגערעכטפערטיגט אונד אונצווייקקמאסיג געהאלטען האט, דאסס דיא פעראדרונג פאם יאהרע 1868 צ. 13713 אויך אויף דיא טהיילע וועגענבערגענס אייסגעדעהנט ווערדע, זא בלייבען אויף גרונד דיעזער ערקלארונג דיא אייפרעכטבעשטעהערן בעזאנדערען פעראדרונגען אונד דיא פראקסיס אין דען טהיילען וועגענבערגענס אנאנגעמאססט. דיא גענעיג אנארדנונג דער בע־טרעפט דעם דעאלרעכטס אונד רעגעלונג דער גענען דאטעלכע אויפטיגערען מיסבראוכ־טעלסט פעראדרונג פערע אויף פיר אונגאטהג.

(פארטזעטצונג פאלגט.)

קאנגורז.

דיא מאראשיאשארדעלער שטאטס־קוויא־אנטע איזט, נעמיינע דערען שטאטטגען אויף באוים דעם שלאן עיוך בעזוהנען, שריבט הייטע צוי בעזעט־צונג דער דאבבעגע־שטעללע אייגען קאנקורז אויס.

מיט דיעזער שטעללע איזט אין פיקסום פאן יאהרליך **600** פל., דאנן 200 פל. קוויארטעפיישא־לע. איסערדעם דיא פאם איסטיסטע פעסטעעטצ־טען עמאלומענטע. דיא פאם געפערטיגטען פאר־שטאנדע צו ערפאהרען ווי פערבינדען.

בעווערבער, דיא פאן 3 אונדקאנגטען דאבבע־גען דתרות בעטיטצען, צוי פיהרען דער מאטריקען בעפאהיגט ווי. איסערדעם אבער קאנצעפאר־טראגע אין אונגארישער אונד דייטשער שפראבע צו דאלטען אים שטאנדע ווי. יאללען אידרע מיט דאקומענטען נעהאריג פערזעהען נעזיטע נעסטע אונאבע אידרעס אלטערס אונד פאמיליענשטאנדעס בין 8 טען נאיעמבער 1887 אן דען נעפערטיגטען פאר־שטאנד איינזענדען.

דער פאסטען איזט אם 1־טען מארץ 1888 אנ־צוטרעטען.

צום פראבעפארטראג ווירד גיר דער דירעקט בעדיפענע צוגעלאסען אונד ערהאלט בלאס דער אקצעפטירטע דיא יעדיגע פערגיטונג.

Máros-Vásárhely, 6. Oktober 1887.

JOHANN SCHWARZ, Präses.

M. BREUER, Gemeinde-Notär.

קאנגורז.

בייא דער אייר. אדטע, נעמיינדע צו ב ע־ר נ נ אויס דיא שטעללע אייגעס שיהם בעזוהנ, קוויא נעבע תפילה, דער צוגלייך דיא שטס־שטעללע צו בעקליידען האט מיט אייגעס וואכענלוהן גע־האלטע פאן 5 פל., שריבט מקוה נעבעסט וויאגונג אונד נעמענטאלוויגונג, רח שטס צו בעזעטצען, בעווערבער, פאן דענען נעריגסטע ווירד. דאסס דיא אלס מוסר־בעלתפלה אויף ימים נוראים נעאייגנעט ווען דאבען אידע מיט בתבים פאן אונדקאנגטען ארט. דאבבעגען פערזעהענען נעווכע בין אנפאנג בטרוי אן דען נעפערטיגטען פארשטאנד אויצוזוהן־ען, אונד ווערדען גיר דעם אקצעפטירטען דיא יעדיגע פערגיטונג.

LAZAR STEINER, Präses.

Gyömörő (Raaber Com.)

קאנגורז.

אין דער אויר. אדטע, נעמיינדע צו ב ע־ר ד ע ט מ ו א - א ו י פ א ל ו (קאמיטאט בוראר) איזט דיא שטעללע אייגעס ש מ ש זאפארט צו בעזעטצען, בעווערבער מיסס צוגלייך אין נעטער בעל תפילה אונד אויך פלייש־וויינער (מקר) ווי. יאהרגאנגער נעהאלט 3 פל. דיא מקוה־אינקונפ־טע פרייע וואהנונג אונד נעבענעמאלומענטע. אויך האט זיך דער בעטרעפפענדע אייגעס פראבעפאר־טראג צו אונטרצייכנען.

דיעזעסען ווערדען גיר דעם אקצעפטירטען פערגיטעט. דער בעווערבער מיסס אים אלטער פאן 25 בין 35 יאהרען שטעהען.

Berettyo-Ujfalu (Com. Bihar.), 16. Okt. 1887

FARKAS SIEH Präses.

זעם וואהלבעזירקע געהערענען ארטע טהייל-נאהמען. דיא פערזאממלונג דרוקקטע איהר פאללעס פערטרויען צום פירס-טען פערדינאנד איס אונד באט דאס מינסטעריום טעלעגראפיש, נייוואהלען אנציאהרונג.

" (דער דייטשע קראנפרינץ) נעהט נאך איטאליען צום ווינטערא״פענט-האלט. דיא בערלינער צייטונגען בעקלאגען זיך דארי-איבער. דאסס קיינע אינפארטיא״שען אצטליכען בעריכטע איבער דען פערלוסט דער קראנקהייט דעם דייטשען קראנפרינצען פאהלענען.

" (דייטשע שפאנגע אן פראנק-רייך.) דאס גערוכט אן נאנטוא האט דיא ביידען דייטשען שפאנגע אדאנען אונד וואל-ליטן אבגעאריטהיילט. ערסטערער מוסס דרייא מאנאטע אונד לעצטערער אייגען מאנאט אס גע-פאנגנישס פערבריגגען. אדאנן אנטע בייא גערוכט-ער דייא אין ענגלאנדער אונד בעהויפטעטע. לעה-רער בייא דען קינדערן דעם דייטשען קראנפרינצען צו זיין; ער שפראך בייא דער פערהאנדלונג מיט פערלאבטונג פאן דען פראנצאזישען בעהאהרען. וואלליטען נאב זיך פיר דען בעדיענטען אראנ״ס איס.

" (דייא נערוכטס קאממיס״אנען דעס אבגעארדנעטענהויזעס) האבען אין דען לעצטען מאנען ווייטערע וואהלבעשווערדען ערלעדיגט; דארונטער דייא פע-טיציאנען געגען דייא אין סאלנאק ערפאלגטע וואהל וילהיס בארצ״ס אונד געגען דייא וואהל מארין הארוואטה״ס אים צווייטען בעצירקע דער שטאדט סאבארקא (טהערעזיאפעל.) דייא וואהل בארצ״ס וואהרדע אלס גילטיג אנער-קאנט, געגען דיעיענגע הארוואטה״ס ערעאר דייא אונטערזוכונג אנגעארדנעט.

" (פיר הונגערנדע שולקינ-דער.) אין ווייען קאם מאן נייליך דארייף, דאסס ערהר פיעלע שולקינדער הונגערן. מאנכע מיססען זיך דען גאנצען טאג הערום מיט אינעם שטיקקכען בראד בעגנוגען, אנדערע האבען אויך דאס נוכט איממער. דיעיע טרויריגע ענטדעקקונג ערעגטע דאס מיטלייד דער גיטהערציגען ווייגער אונד עס לויפען פיעלע שפענדען פיר הונגערנדע שולקינדער אין. אן גראסערען שפענדען האבען צו דיעזעם צווייקקע געווידמעט: מארגסטאט דער קאוערקאנינ אים אללערהאכסטאיינ-גען אונד אים נאמען דער קאוערין קאנ-ינ פאהליפען אין 5 יאהרע דען יאהרליכען בע-טראג פאן 2000 גולדען; דער ווייגער גמיינדעראטה 10,000 גולדען; הערר בארא מארין פ. קאנינס-ווארטער 10,000 גולדען.

" (בארא נאטהאניעל פאן ראטהשילד) האט פיר דען בייא דעם שפי-טאלס דער "בארמהערציגען ברידער" אין ווין צוגעגעבענע גולדען געשפענדעט. דייא גייסטליכע אנשטאלט האט דעם שפענדער דען וואהלסטען דאנק איסגעדריקקט.

" (שפענדען.) אין דער לעטצטען איס-שוססווטצונג דער פעסטער איור. גמיינדע מעלדע-טע דער פראוס. רייכסטאגסאבגעארדנעטער הערר מארין וואהרמאנן, פערשיעדענע שפענדען אין דארמנטער פאלגענדע: צו גונסטען דעם שפי-טאלס 16,311 גולדען 70 קר., צור אונטערשטיצונג פאן ארמען 1055 גולדען, פיר פערשיעדענע וואהל-טהאטיגקייטסאנשטאלטען (קראנקען- אונד מאדכען-וויאוגעהויז, טיר־שטומענאנשטאלט, חברה קדישא, ועכעהויז, הארווערקספעראין, תלמוד תורה אי. ז. וו.) 2360 גולדה.

" (דער גראסווארדיינער איור. פרוינפראין) האט אינע קאסטאללע פיר ארמע שולקינדער, אדונ אינטער-שיעד דער קאופעראי, ערריכטעט.

" (אינע פאן אנטיסעמיטען געשפרענגטע פערזאממלונג) אם דאנערסטאג אבענדס הייעלט דער "בירגער-פעראין" דעם דרייטען ווייגער בעצירקעס (אונד-שטראססע) אייגע פערזאממלונג אב. אין יעלבע זיך דייא אנטיסעמיטען הר. לויגער אונד האל-לאמאי אלס נאסעע אייגשלכען. דייא בראבסטען אייך איהרע אנהאנגער מיט אונד וואללטען דורכ-אים אנטיסעמיטישע ערגען האלטען. הר. לויגער ערגריפף דאס ווארט דער פראוירדנע דער פע-זאממלונג, גמיינדעראטה גרייבל, גנטצאג איהם דאסולבע ווידערהאלט, אלס דיעס נוכט ווירקטע, וואהרדע דייא פערזאממלונג, אין יעלבער עס צו לארמפאללען אייפטרייטען קאם, געשראססען.

" (אין מעוא-טור.) דייא בעקאנטליך בייא דער רייכסטאגסוואהל דער אנטיסעמיט וואהנאי קאנדידיט אונד געוואהלט וואהרדע, ווירד עטצט — נאכדעם וואהנאי זיך פיר דאס מא-פאלצאער מאגדאט ערקלארט האטטע — קיין אנ-טיסעמיט מעהר קאנדידיט. עס טרעטען דארט צווייא קאנדידאטען דער אינאבראנגקיטספארטייא אייך: אלבערט סענקיראלי אונד הר. עדמונד העטש.

" (הר. יעדוואלעס,) דער דורכגע-גאנגענע הרעקטאר דער לייפציגער ריכאקטא-באנק, וואהרדע אם פרייטאג אין מיהל הוועען (על-אסס) פערהאפטעט. דער אייגנטאליש שוועסער בעגלייטעם דייא נעגוויסס: איך ענטריסס איהר דען גלייסגריף אונד דייא ערקלארונג. דאנן נעהאם אנגעלייגא דאך מיר. אונד וועהע גענאוגעסען, וועגן דייא זיך מיינעס ווילען ווידערוועצטצ; דייא יעלבסס האט זיך יא אאן מיר לאנגעגאנגס, אלס מיר מארציאל מיט דעס טאדא דראהטע; דייא איזט מיר אלזא נאנץ פרעמד."

באאשאלען האטטע גענאוגעאבא בייא ווייטע גענאאס-מען אונד זאגטע צו איהר שטילל:

„דער הומטעל האט דיך הייעהער גשיקקט. ערצאהלע דער פרוא לעוויי אללעס, וואס דוא הייער גשעהען אונד גע-הארט האסט. דייא זאלל אייגען מיט גלד ווייכליך פערזיג-הענגען וואנגען בעריים האלטען. בروسוס ווירד איהר שאן מיינע וויזונגען איכערברינגען; ער איזט נאנץ פיר אונז געוואגגען."

ער בעמערקטע, דאסס דאשעה דאס גשעסראך בע-לוישטע אונד זאגטע לויס:

„דען גלייסגריף איכערבינדס דייא דעם פרייליין, וואבאלד דייא פרייא איזט; דייא ערקלארונג בלייבט אין זי-כערען האנדען. דייא גאנחטס דייא ערטטע פאגס, דאסס דיין בروדער דיר נוכט פאגגט, אוס דיר דייא פאסיגע צו רובען. ערסט אייגע שטונדע נאך דיר פערלאססען ווייר דאס הויס."

גענאוגעאבא בעפאלגטע דייעזע בעפעהלע פינקטליך, שטעקקטע דייא קאסטבארען מאסיגע אין איהרען בוזען אונד ענטפערנטע זיך.

נאך אייגער שטונדע גגגען שטעמאן אונד באאשאל-לען דייא שטראססע „סאגט וואך" הינאב. אלס דייא אין קלגגגדע נאמע יערזאלעם ערזאלקטע דען גלוי-בען, דאסס דער דורכגעגאנגענע דורקקטאר אין יודע וויא. דעם איזט יעדאך נוכט זא. דר. יערזאל-לעם וואר אים נגגגטהייל דער פהרער דער לייפציגער אנטיסעמיטען אונד האט אלס זאלכער בייא פיעלען גלגגגהייטען זעהר העפטיג גגגען דייא „יידישען בעטריגער" גע-שימפפט.

דרייא נייע געזעטצע.

מיניסטערפראזידענט טיסא האט דעם אב-גגאארדנעטענהויז דרייא וויכטיגע געזעטצע פאר-גגלעגט, דערען בעראטהונג שאן הייטע אין דער פינאנצקאממיססיאן דעם אבגגאארדנעטענהויזעס בע-גאגגען האט.

עס זינד דאס פאלגגדע געזעטצע:

I. ערהאהונג דער פערצעהרונגס-אונד קאנזומשטייער.

דייעער געזעטצגטוויארף זאלל אם 1-טען יולי 1888 אין קראפט טרעטען. פיר ציקקער, שאקאלאדע אי. ז. וו. ווירד דייא קאנזומשטייער פאן 4 אייף 6 פל. פער מעטערצענטנער, פיר ביער פאן 1 פל. 50 קר. אייף 3 פל. ערהאהט. דייא פערצעהרונגסשטייער פיר ווין שטייגט אום 1 פל. 49 קר., פיר פלייש, שפעקק אונד קאנזערוויש אם 53 קר. אי. ז. וו. פאן דייעזעם געזעטץ ערווארטעט דייא רעגיערונג אייגע שטייערונג דער איינגאהמען אם 3,894,610 גולדען.

II. דאס טאבאק-מאנאפאל-גגעזעטץ.

דער טאבאקבייא פיר איינגגן געבריוך ווירד נאכן אינטערנאום. דייא טאבאקפפלאנצער דורפען קיינען טאבאק מעהר פיר זיך צוריקבעהאלטען, וואהרענד בייזהער 10 קילאגראמם פער קאפף בע-וויללטט וואהרען. דייא צו בעבייגגדע פלאכע מוסס מיגדעסטענס 1 יאהר בעטראגגן. דייער טאבאק צו-ריקבעהאלטן, צאהלט פיר אין דאלבעם קילא 80 קר., אייסערדעם דאס צווייפאכע בזו פיעראפאכע דער קאנזומגעבוהר אלס שטראפע. דייזבעטליך דעם זא-מגגגס מיט דער ערצייגגער דען פערארדגגגגען דער רעגיערונג זיך פיגגן. ווער אייף פרעמדע ליצענען אדער אייף נוכט קאנצעססאנירטען פלאכען טאבאק בייזט, צאהלט 10 בזו 100 פל. שטראפע. דייא אנ-מעלדונגען בעגגיליך דעם טאבאקבייזעס זינד בייא דען בעטרעפפענדען ארטספארשטאנדען שטעטס בזו צום 31-טען דעצעמבער אינגגבריגגען. דייא ארטספארשטאנדע פריפען דייעזע אנמעלדונגען אייף איהרע ריכטיגקייט. וואפיר דייא פערזאנליך פערגאנטווארטליך זינד. אונד איבער-זענדען דייעזעלבען דען טאבאקאינלאזונגסאנשפעק-

---

פאללייעטאָן.

איס דער שרעקקענסצייט

דער ערסטען פראנצאזישען רעוואלוציאן.

(63-טע פארטזעטצונג.)

זשערמאן דאשעה דאכטע אייף איינען נייען פלאן, אום אנגעלייגען דאך נוכט לאזוזולאססען.

„דא איזט דייא ערקלארונג," בروسسע ער, „אונד דייא קאנגען זיך איבערצייגען, דאסס איך אויפריכטיג צו ווערקע גגהתן. אונזערע גגרייססבריעפע גגלעגען נוכט אין נאנגן פראנקרייך. האלטען זיא דען שיין גגגגען דאס ליכט."

באאשאלען מהאם דייעס אונד דאו אין דעם פאפיער דייא אָסע, פיר וועלכע עס גילטגקייט האט, זאוייא דייא בעמערקונג: „אבפאורס איבער וועזזאלל."

„דער שיין מוסס אלזא ריכטיג פערוונדעט ווערדען, דאס פרייליין מוסס נור איבער וועזזאלל רייזען, זאגסט ווירד דייא אגגעהאריגען," ערקלארטע זשערמאן.

„איך דאנקע," שפראך דער נראף, „אונד ווערדע דעם פרייליין פאן אינגאנ דייעס מ״שפהיילען, דאמיט זיא זיך דאנאך רייכטען זאלל."

דאס פרייטע זשערמאן אונד ער דאכטע אים שטיל-לען פארגגגדעס:

„דייא פערזאהיילטע ווירד אין דער נאכט פאר דער אנגעאדגעטען הייריכטונג בעגגאדגגט אונד מוסס זאאגגס פערלאססען. איך ווערדע מיך אייף דער וועזזאללער שטראססע פערשטעקקט האלטען. מיגגע שוועסטער בעגלייטעם דייא גגגגיסס: איך ענטריסס איהר דען גלייסגריף אונד דייא ערקלארונג. דאגן נעהאם אנגעלייגא דאך מיר. אונד וועהע גגגגאוגעסען, וועגן דייא זיך מיגגגס ווילגגן ווידערוועצטצ; דייא וועלכסס האט זיך יא אאן מיר לאזגגגאגגס, אלס מיר מארציאל מיט דעס טאדא דראהטע; דייא איזט מיר אלזא נאנץ פרעמד."

באאשאלען האטטע גגגגג

פיר דען פירסטען דורכאויס גינסטיג לויטען. ער גלויבט, דעם פירסטען פערדינאנד, דעסען הערשאפט אים נאכצו לאנד אחנג ווערדען אקצעפטירט ווערד, איינע גוטע צוקונפט פארהערזאגען צו קאנען. דער פירסט פיהרט איין רוהיגעס לעבען, ווידמט פיעל צייט דעם שטודיום אונד גיט ווענג דער אינטערהאלטונג.

דער דייטשע רייכסטאג טריטט אם 21-טען נאוועמבער צוזאממען. עס ווירד פערזיכערט, דאסס פירסט ביסמארק שאן אין אינער דער ערסטען זיצונגען דעם רייכסטאגעס אנלאסס נעהמען ווירד. איבער דיא אויסזוארטיגע לאגע אונד איבער דיא בעצייהונגען דייטשלאנדס צו דען מאכטען איינפהרלך צו שפרעכען.

טראטץ דער פיעל בעקוועמערען רייזע איבער דייטשלאנד טריטט צארל אלעקסאנדער דיא ריקקרייזע פאן קאפעהאגען אין וויינע הייממאט איבער שווידען אן. דיעזע פערמיידונג דייטשען גפבייטעס ווירד אלס אייגע פיגרזע לינגע דעמונאשטראציאן דעס רוסישען קאיזערס גגען דייטשלאנד איינגעפאססט. אנדערערזייטס ווירד דאס דעם אונד אין אחנלעכע פאלל אנגעפאהרטען פערטיידיגונגס פעראנלאסונגען דורכגעמאכט. אנדערהאלב מאן אויכה אויף צוזאמענקונפט שאטצען. אנדערהאלב שטיכט דיעזע דאס דעפילירען דער נאססע, אום אויך מיטטאגס בעטראט דער האבסבורגס-צו. דען מעפל. אונד דאס ברוי טפאאר נאהם פאר דעם כארע אינער אינעם פראבטפאללען באלדאכין (הופה) פאן ראהדעם פאמעט פלאטן. אויהע עלטערן צו אויהרען בוידען וויינען. וויאהרענד דיא אויהרען מיטגלידער דער בוידען פאמיליען אונד דיא מרוי-אנגעצוגען דיא וויטצע אום כארע איינאהמען. דיא טרויאנע גינג אין אבלוכער וויינע פאר זיך. דיא בוידען מיט איין פראכטקלייד פאן וויינסטעם אט-לאס מיט אייגער ווהר לאנגען שלעפפע. דיא האט-טע דען שלייער, דער אויהר הויפט בים אויטריט-טע אין דען מעמפעל בערעקקטע. גין אבזונאמטען אונד טיעפ אין דען קאפפע אייגע קראנע אים אראנשנצוינגען. ״ פרהרענפרייליין, נאנזען אין דא-זא נעקלייידעט, פאמונטען דען נייפערמאהלטען. פאן דען מעהר אלס פיערטוויינער האבצינטסאמען ער-וואהנען דיא פאייער בלאטטער דיא פאלגענדען: דען פאלגיטען פירסטען טשארטארים קי. אייגען אנדרישען פרינצען, דער אין וויאיזרפאללען. מיט שמארגדען בעזעטצטעם

ריקקעהר אין אויהרע הייממאט אנגעטרעטען האבען, ערהיעלטען פאן דער באסגיטען לאנדעסרעגירונג אלזו אים אינזערען מאטען בעדייטענדע אונטער-שטוצונגען צור לינדערונג אויהרעס עלענדס.

פערשיעדענע נייאנקייטען.

״ (איינע פארגעהמע האבצ-ייט.) איבער דיא טרויאנע דער באלאסס אלגעמאלד אטהשילד מיט דערען עריואהד סאססאן, וועככע פארגע וואכע אין פאריז שטאטפאנד, ווירד נאך געשריעבען: דער טעמפעל דער יקטאמא-נאססע יאר פארטלך אין איינע נאהמען אומגעוואנדעלט: בלוטיגע אונד ווערטעגע פפלאנצען פערדעקקטען פאסט דיא וואנדע אינטער אינעם פיעלפארביגען פארהאנג. וואס אייגען וואנ-דערבארען אייגרזוקק מאכטע. וואהרענד דיא אנגע-צערטען לוסטער אויהרען נאהרענען שיממער מיט דער העללע דעם מאגעס מישטען, וועלכע דורך דיא נראססען פענסטער דעם טעמפעלס אייגרהאנג. שאן אין דען פארטיטאנסטירען וואהנען אללע ריטער דעם טעמפעלס פאן אינגפאהר פיערטיעדער פערזאנען בעזעצטע. דער האהע אלטאר, דיא פא-לטיגע אונד פיגאנציעללע וועלט, דיא לייטפאדי-שען, קונסטלערישען, אונדסטרעללען אונד האנ-דעלסגרייזע, וואהרען אין אויהרען הערפארהאנגע-סטען פערזאהלרייכען פערטיגען, אונד דיא אנ-צאהל דער גראטלאנטען דורכגעמאן אויהאל אויף צערהנטוויינער שאטצען. אנדערהאלב שטונדען דורעטעט דאס דעפילירען דער נאססע, אום אויהר מיטטאגס בעטראט דער האבצייט-צו. דען מעפל. אונד דאס ברוי טפאאר נאהם פאר דעם כארע אינער אינעם פראבטפאללען באלדאכין (הופה) פאן ראהדעם פאמעט פלאטן. אויהרע עלטערן צו אויהרען בוידען וויינען. וואהרענד דיא אויהרען מיטגלידער דער בוידען פאמיליען אונד דיא מרוי-אנגעצוגען דיא וויטצע אום כארע איינאהמען. דיא טרויאנע גינג אין אבלוכער וויינע פאר זיך. דיא בוידען טרוג אין פראבטקלייד פאן וויינסטעם אט-לאס מיט אייגער ווהר לאנגען שלעפפע. דיא האט-טע דען שלייער, דער אויהר הויפט בים אויטריט-טע אין דען מעמפעל בערעקקטע. גין אבזונאמטען אונד טיעפ אין דען קאפפע אייגע קראנע אים אראנשנצוינגען. ״ פרהרענפרייליין, נאנזען אין דא-זא נעקלייידעט, פאמונטען דען נייפערמאהלטען. פאן דען מעהר אלס פיערטוויינער האבצינטסאמען ער-וואהנען דיא פאייער בלאטטער דיא פאלגענדען: דען פאלגיטען פירסטען טשארטארים קי. אייגען אנדרישען פרינצען, דער אין וויאיזרפאללען. מיט שמארגדען בעזעטצטעם

נעשיכטע דער נייערען צייט.

(166-טע פארזעצונג.)

עס נעלאנג נאיזאלדי אין איינער דונקלען נאכט, דען קרייזפיסשפיל, וועלכע אום קאפריע קרייצשען. צו עזפוישען אונד ווייערע אין פלאדרינען צו ערשיינען, וואו ער דאס פאלק פיר דיא פרייהייטאמהט אן דיעזע אונטער-נעהמען אויפגעפאסט אונד דאן דאס לאגער דער פריי-שאארען איילטע. נאפאלעאן III. לייעס דארטיגע וויינע פלאטע-טע אונד לאנדעסבוישען פאן טוילאן נאך דאס אבגעהעט. קאנג וויקאר עמאנועל אונד וויינע רעגיערונג בעפאנדען זיך אין איינער שווייערען לאגע. אחיער אינגעפאסען גע-ווינגען נאך דאסען דיא גרען דאס דורך אישאליענישע פרוסען בעזעצען לאסען, אויף דער אנדערען זייטע דאהעם דער דאן אינגעפרידיגע קריעג מיט פראנקרייך, אלדעם ביזהער ערזונגען אין פראנע זו שעללען. דער פערזוך אינעם אויפשאנדעס אין דאס, 22. אקטאבער, וואבייא אינע לאסעריע אין דיא לוסט געשפרינגע וואר-דען וואר, שוישעשעע. דער קאנג עגשעלר זיך דאפיר, דען קרייג מיט פראנקרייך צו פערמיידען: דאך ווקקסען, דא נאריבאלדי דיא אפשיע גרעגע איבערשיישען דאס-טע. אויך קאנזליכע פרוסען דארט אין. דאס וואהרד אם 30. אגאבער פאן פראנצאזישען פרוסען בעזעצע. נאריבאלדי דאסע זיך אין מאנע דאגדא, דרייא מיילען פאר דאס, פערשאנצע. אלס ער פאן דיער אבצייהען וואהל-טע, וואהרד ער פאן דען פאסטליכען פרוסען. דעגען איינע פראנצאזישע בר נארע פאלגטע. ביים מענגאנא אנ-גערופען, 3. נאוועמבער. שאן וואהרען דיא פאסטליכען פרוסען אונטער נעגעיאל קאנצלער נעשלאגען, דא נאהמען דיא פראנצאזען דען פאסטס ווייערע אויף אונד בראכטען דען פרוסיאנערען אייגע בלוטיגע נידערלאגע ביי. דאס אונטערנעהמען נאריבאלדיס וואר געשיעטרס. נאריבאלדי וולכסס וואוידע אויף דעם ריקקזוגע נאך פלארענץ ווידערום פערהאפטעט, אבער נאך אייגיגען וואכען געשאפטעט מאן אויהס, דא ער עקראנקס וואר, דיא ריקקקעהר נאך קאפריעראא. דיער אין וויינער צוריק-נעצאנגענייע פערבליעב ער, ביז אויהן אים דיעשע-פראנ-צאזישען קריעג דיינע מהיילנאהמע פיר דיא פערשהיידונג דער רעפבליק אויף דען דאפיגען קריעגסשיפלאטץ צאנ. דיא קאנזליך-אישאליענישען פרוסען פערלייסען דען קריעגסשאאפ, וואהרענד דיא פראנצאזישען צוואר ניכט אין דאס זולכסס, אבער דאך אויף דאפיגעס גבייט אין צווייאהוועגע אנשטהען בלייבען. דיעזע אינישיישען טרוג ניכט דער אישאליענער פיר פראנקרייך אבצוקוהלען, אונד וועגן דיא בעזעצונגהאם דאסס אויך יעטצט מיטס-לוגגען וואר, זו בלייבט דאך דאס אלס דיא הייסששאדס אישאליענס דאס ציעל דער נעראנגען.

אויך אויססער דיעזער דאפיגען אנגעגעגנעהיס דאס-טע דיא אישאליענישע רעגיערונג נראססע אונד שווערע אייזאבכען דורכגעמאכט. דיא פרשטעלונגען זו פיעלער, בוזטער פאללען נעשטרענגטער. זו זאגאר אייפערזוכטיגע אינג. אנדער נעגגאנגבער שטעהענדער לאנדעסבהיילע צו אייגגען נאנגען. דיא בעפרידיגונג בעיישטעדער בערדיסטסע, דיא דאריים עגשטשטעהענדע דורכגעגדע פינאנצנאטה. עקאנו-דערטען אייגע גיע פערזאנגדע קראפט אונד גייאנדטריב.

בעזאנגענהיס אונד אויסדוער וויסענס דער רעגיערונג דאצו גאב דיא נאך מאנגגלנדע בערהיגונג דער צושאנ-דע. נאך וואהרען דיא אישאליענער אין צווייא זיך נגגגע-וויסע אויסשלייפסענדע לאנגע נעשיעדען: אנהאנגער דעם אלטען, פאנאלדיך אין בעצוגהונג אויף קירכליכע פע-האלטניססע, אונד אנהאנגער דעם נייען, אבס זו הפסיגע פרייהייט דעם נאציאנאלען אויפשוואונגס, דאסס איהנען ניכט זולטען דיא רעגיערונג נאך צו לאנגזאם גינג. דאהער דיא דיך וויעדערהאלענדען אויסבריכע פאן אונזוהיגן אין אינטעראיסאיען אונד וויצליכן, דאהער דיא אויסלהרונגגע נגגגען מאנכע מאסגרעגעל דער רעגיערונג, זאוויע אויך דיא רעגיערונגספינדליכען בעזוגגונגגען אין פיסמעל אונד אבגעראיסאליען.

שאנען האס אין דעם צייטאבשנישטע, דען ווער הייער צוזאמענפאססע, דיא גנשטיגדגסטע פע-אנדערונג זיינער צושאנדע ערפאהרען. איינע רעוואלוציאן אין וולכער דאס קאנינגהויז וועכזולטע. קיינע דער שאפ-נישען בורבאנס זיס פיליפפס V. האסע מיט נאפסע אונד גלייך רעגיערט.

אויך אונטער אזזאבעללא II. וואיין מיריאיאיפשאנדע, ערבשטעטע פארטיקאסע אונד בריינגעקריעגע אן דער פאנזאארדונג. דיא קאנינין דורך אייגע אנדערונג אום ערבאלטעגעכט אלס דרייא יאהרענס קינד אויף דען טרון גלאנגט. האסע אים אלטער פאן 13 יאהרען דיא רעגיערונג וולכסס אי-בעגינסען.

(פארזעטצונג פאלגט.)